

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

**Αριθμ. Γνωμοδότησης: 129/2020
(Ατομική)**

Γνωμοδοτών: Σπυρίδων Παπαγιαννόπουλος Αντιπρόεδρος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

Αρ. ερωτήματος: Το υπ' αρ. Υ.Σ. 191/03.08.2020 έγγραφο του Γραφείου Υφυπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Ερώτημα: α) Αν δύναται ο «Διεπιστημονικός Οργανισμός Αναγνώρισης Τίτλων Ακαδημαϊκών και Πληροφόρησης» (Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.), με απόφαση (Πρακτικό) της Ολομέλειας του Διοικητικού του Συμβουλίου, να προβαίνει σε αλλαγές του υφιστάμενου πλαισίου αναγνώρισης αλλοδαπών τίτλων σπουδών που αποκτήθηκαν με σπουδές εξ αποστάσεως, που αφορούν τόσο τη διαδικασία όσο και τους όρους απόκτησης των εν λόγω τίτλων, β) Αν κριθεί ότι υφίσταται η σχετική αρμοδιότητα, το περιεχόμενο του σχετικού Πρακτικού (11/26.6.2020) ως έχει, μπορεί να καταλαμβάνει και τους Έλληνες πολίτες που ήδη φοιτούν σε προγράμματα σπουδών ιδρυμάτων της αλλοδαπής σύμφωνα με την αρχή της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης προς τη Διοίκηση;

*****

Ιστορικό.

1. Με το υπ' αρ. 11/26.6.2020 Πρακτικό της Ολομέλειας του Δ.Σ. του Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π. (Θέμα 5^ο) «Προτάσεις επικαιροποίησης του πλαισίου αναγνώρισης από τον Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π. αλλοδαπών τίτλων σπουδών που αποκτήθηκαν με σπουδές εξ αποστάσεως» έγιναν δεκτά (ύστερα από εισήγηση ειδικώς για τον λόγο αυτό συσταθείσης Επιτροπής) τα εξής:

Πρώτον: Η επιτροπή¹ συμφώνησε ότι είναι απολύτως απαραίτητο να υπάρχουν γραπτές δια ζώσης εξετάσεις για κάθε μάθημα του προς κρίση εξ αποστάσεως προγράμματος και ισοδύναμη συνεκτίμηση των εξής παραμέτρων:

- 1) Το εκπαιδευτικό υλικό είναι προσαρμοσμένο στις ανάγκες της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης.
- 2) Η μεθοδολογία «διδασκαλίας», μάθησης και αφομοίωσης της ύλης ακολουθούν τα πρότυπα της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης.
- 3) Ο φοιτητής βρίσκεται σε συνεχή (υποχρεωτική) επικοινωνία με τον επιβλέποντα καθηγητή του κάνοντας χρήση οποιασδήποτε εξ αποστάσεως μορφής. Ο σκοπός των συναντήσεων αυτών εκτός του συμβουλευτικού χαρακτήρα εμπεριέχει και το στοιχείο της αξιολόγησης.
- 4) Ο φοιτητής αξιολογείται συνεχώς με διάφορους τρόπους ώστε να υπάρχει συνεχής εικόνα της επίδοσής του.

Η επιτροπή κατέληξε σε αυτή τη πρόταση διότι «οι όροι αξιολόγησης, προαγωγής και αποφοίτησης των σπουδαστών (πρέπει να) πληρούν τις απαιτήσεις των πανεπιστημίων» και στην περίπτωση μας του ΕΑΠ και επίσης «ότι η αξιολόγηση, προαγωγή και αποφοίτηση (πρέπει να) γίνονται με βάση διαφανείς και αδιάβλητες διαδικασίες, ανάλογες με αυτές που ισχύουν στα άλλα προγράμματα σπουδών εξ αποστάσεως των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Ε.Ι.) της ημεδαπής». Σε περιπτώσεις όπου δεν προβλέπονται δια ζώσης γραπτές εξετάσεις Ο Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π. έχει ήδη επισυνάψει ένα Appendix, με επιπλέον ερωτήματα...

Δεύτερον: Σχετικά με τον τόπο των δια ζώσης γραπτών εξετάσεων και των ομαδικών συναντήσεων, η επιτροπή συμφώνησε ότι αυτές θα πρέπει να γίνονται στο εξής στην έδρα του Πανεπιστημίου ή σε οποιοδήποτε άλλο εξεταστικό κέντρο στη χώρα της έδρας του Πανεπιστημίου. Η επιτροπή έλαβε υπόψη της την απόφαση του Τμήματος Α΄ Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης του Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π. της

¹ Η Εισήγηση της επιτροπής όπως αναφέρεται στο κείμενο εγκρίθηκε ως έχει παμπηφεί από την Ολομέλεια του Δ.Σ., οπότε σε οποιοδήποτε σημείο του ως άνω κειμένου αναφέρεται ως «η επιτροπή εισηγείται» ή «προτείνει» ή «συμφώνησε» νοείται κατ' αποτέλεσμα ότι αποφασίζει η Ολομέλεια του Δ.Σ. του Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π..

8.11.2007 σύμφωνα με την οποία «ολόκληρη η διαδικασία παροχής τέτοιου τύπου προγράμματος (εξ αποστάσεως) γίνεται αποκλειστικά από το Ίδρυμα και όχι από άλλο, με οποιοδήποτε τρόπο συνεργαζόμενο με αυτό, Ίδρυμα. Εξάιρεση αποτελεί η χρήση – και μόνον – χώρου στην ημεδαπή ως εξεταστικού κέντρου, που προσδιορίζεται από το ίδιο το Ίδρυμα της αλλοδαπής και κρίνοντας ότι δεν είναι εύκολο να ελεγχθεί, εάν τα εξεταστικά κέντρα που λειτουργούν στην Ελλάδα, πληρούν τις απαιτούμενες για τις εξετάσεις προδιαγραφές και, επίσης, ότι η ενοικίαση τέτοιων χώρων από γραφεία διασύνδεσης και όχι απευθείας από το ίδιο το Πανεπιστήμιο αλλοδαπής έρχεται σε αντίθεση με όσα αναφέρει ο νόμος: «ότι ολόκληρη η διαδικασία παροχής τέτοιου τύπου προγράμματος γίνεται αποκλειστικά από το ίδρυμα που απονέμει τον τίτλο». Χώροι ξένων πρεσβειών δεν μπορούν, εξάλλου, να χρησιμοποιηθούν ως εξεταστικά κέντρα στην Ελλάδα. Η επιτροπή προτείνει την 1η Σεπτεμβρίου 2020 ως ημερομηνία για την έναρξη ισχύος της πρότασης για όσες αιτήσεις υποβάλλονται από τότε και στο εξής.

Τρίτον: Σχετικά με την «ισοτιμία» και «ισοτιμία και αντιστοιχία» τίτλων σπουδών εξ αποστάσεως 1ου κύκλου προτείνονται τα εξής:

Η ισοτιμία προς τα πτυχία των Α.Ε.Ι. της ημεδαπής θα κρίνεται στις περιπτώσεις: (α) τίτλου σπουδών εξ αποστάσεως διάρκειας 4 ετών, (β) τίτλων σπουδών εξ αποστάσεως διάρκειας 3 ετών συνεκτιμωμένων με μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών ανεξαρτήτως τρόπου σπουδών (εξ αποστάσεως και φυσικής παρακολούθησης).

Η «ισοτιμία και αντιστοιχία» των ανωτέρω θα κρίνεται μόνο προς τα πτυχία τα απομενόμενα από τα προγράμματα σπουδών του Ε.Α.Π., δηλαδή μόνο εφόσον το αντικείμενο σπουδών προσφέρεται στο Ε.Α.Π.

Σε περιπτώσεις αίτησης ισοτιμίας τίτλου σπουδών 1ου κύκλου φυσικής παρακολούθησης διάρκειας 3 ετών συνεκτιμωμένου με μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών εξ αποστάσεως, αυτή κρίνεται προς τα πτυχία των Α.Ε.Ι. της ημεδαπής, η δε «ισοτιμία και αντιστοιχία» δύναται να κριθεί προς τα πτυχία τα απονεμόμενα από τα Α.Ε.Ι. της ημεδαπής φυσικής παρακολούθησης.

Τέταρτον: Σχετικά με τον ορισμό της δια ζώσης προφορικής εξέτασης η επιτροπή συμφώνησε ότι αυτή δύναται να επιτρέπεται μόνο σε περιπτώσεις μεταπτυχιακών διπλωματικών εργασιών και σε υποστήριξη διδακτορικών διατριβών και όχι στα επιμέρους μαθήματα. Σε κάθε περίπτωση όμως η προφορική εξέταση πρέπει να γίνεται δια ζώσης.

Πέμπτον: Σε ό,τι αφορά τη διαχείριση των σχετικών αιτήσεων εκ μέρους του Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π., κρίνεται ότι ορθώς οι αναθέσεις για κρίση τίτλων εξ αποστάσεως σπουδών γίνονται στους Ειδικούς Εισηγητές με βάση την επιστημονική περιοχή του τίτλου και πάντα κατά την κρίση του Προέδρου και προτείνεται η συνέχιση της ως άνω τακτικής. Η κύρια συλλογιστική της πρότασης της επιτροπής είναι ότι οι προς αναγνώριση τίτλοι της αλλοδαπής, οι οποίοι έχουν ληφθεί με σπουδές εξ αποστάσεως, θα πρέπει να έχουν τα ίδια ποιοτικά χαρακτηριστικά με εκείνα του ΕΑΠ αλλά και όλων των Πανεπιστημίων της ημεδαπής, σε περίπτωση που αυτά υιοθετούν την εξ αποστάσεως εκπαίδευση, και κυρίως σε ό,τι αφορά στην αξιολόγηση, προαγωγή και αποφοίτηση των φοιτητών, ώστε στο πρόγραμμα σπουδών να περιλαμβάνονται εξετάσεις δια ζώσης και η αξιολόγηση να γίνεται από το επιστημονικό προσωπικό του εν λόγω ιδρύματος.

Σε εξαιρετικές και μόνον περιπτώσεις (π.χ. πανδημία) θα μπορούσε η δια ζώσης εξέταση να υποκατασταθεί από σύγχρονη - τύπου-δια-ζώσης - τηλε-εξέταση αξιοποιώντας τα σύγχρονα τεχνολογικά μέσα και διασφαλίζοντας ταυτόχρονα το αδιάβλητο της διαδικασίας, υπό τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

1. Ο συγκεκριμένος τύπος εξέτασης να προβλέπεται και να έχει εγκριθεί από το πανεπιστήμιο, καθώς και να είναι γνωστή (κοινοποιημένη) η ακριβής διαδικασία διεξαγωγής της.
2. Η ημερομηνία διεξαγωγής της να περιλαμβάνεται στο συνολικό πρόγραμμα εξετάσεων του προγράμματος σπουδών.
3. Η εξέταση να γίνεται σε χώρους του πανεπιστημίου ή εγκεκριμένους από το πανεπιστήμιο. Αυτό αφορά τόσο στον εξεταστή, όσο και στον εξεταζόμενο. Ειδικά για τον χώρο στον οποίο θα προσέλθει για εξέταση ο σπουδαστής, αυτός θα πρέπει να έχει τις

κατάλληλες προδιαγραφές ώστε να διαφραλίζεται το αδιάβλητο και η ακεραιότητα της όλης διαδικασίας και να μην αποσπάται η προσοχή του εξεταζόμενου από εξωγενείς παράγοντες (θόρυβο, χαμηλή ποιότητα ήχου και εικόνας, κ.ά.).

4. Η τηλε-παρουσία για την διεξαγωγή της εξέτασης να γίνεται με χρήση διαπιστευμένης τεχνολογικής υποδομής σύγχρονης επικοινωνίας που θα διατίθεται από το πανεπιστήμιο στο οποίο γίνεται η φοίτηση, και να περιλαμβάνει απαραίτητα αμφίδρομη μετάδοση υψηλής ποιότητας video και ήχου.

5. Να γίνεται καταγραφή και να φυλάσσεται το αρχείο της όλης εξέτασης.

6. Να συμπληρώνεται παρουσιολόγιο της εξέτασης στο οποίο να αναγράφεται η ημερομηνία, η ώρα έναρξης και η ώρα λήξης της εξέτασης, στο οποίο να υπογράφει ο εξεταζόμενος και να προσυπογράφεται από τον επιτηρητή.

7. Να γίνεται επιτήρηση από άτομο διαπιστευμένο από το πανεπιστήμιο, το οποίο θα μεριμνά για την ομαλή διεξαγωγή της διαδικασίας εξέτασης (έλεγχο ταυτοπροσωπίας, επιτήρηση, διασφάλιση ποιότητας επικοινωνίας, κ.ά.)».

2. Επειδή η εν λόγω «επικαιροποίηση» (στην πραγματικότητα τροποποίηση) του πλαισίου αναγνώρισης των τίτλων αλλοδαπών Πανεπιστημίων που παρέχουν σπουδές εξ αποστάσεως, έχει προκαλέσει ποικίλες αρνητικές αντιδράσεις, τόσο από τα ανωτέρω πανεπιστημιακά ιδρύματα, όσο και από τους σπουδαστές που ήδη φοιτούν σε αυτά, η ηγεσία του ΥΠΑΙΘ υπέβαλε στο Γραφείο Νομικού Συμβούλου του Ν.Σ.Κ. το παρόν ερώτημα, το οποίο έχει δύο σκέλη: **α)** υφίστατο αρμοδιότητα του Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π. να εκδώσει το ανωτέρω Πρακτικό με το περιεχόμενο αυτό, και, σε καταφατική περίπτωση, βάσει ποιας εξουσιοδοτικής διάταξης νόμου εκδόθηκε αυτό; **β)** Αν κριθεί ότι υφίστατο η αρμοδιότητα αυτή, το περιεχόμενο του Πρακτικού αυτού δύναται να καταλαμβάνει και τους Έλληνες πολίτες που ήδη φοιτούν σε προγράμματα σπουδών ιδρυμάτων της αλλοδαπής, σύμφωνα με την αρχή της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης προς τη Διοίκηση;

Νομικό μέρος.**3. Ισχύον Σύνταγμα.****Άρθρο 16 παρ.1**

«1. Η τέχνη και η επιστήμη, η έρευνα και η διδασκαλία είναι ελεύθερες· η ανάπτυξη και η προαγωγή τους αποτελεί υποχρέωση του Κράτους...».

Άρθρο 43 παρ.2

«2. Ύστερα από πρόταση του αρμόδιου Υπουργού επιτρέπεται η έκδοση κανονιστικών διαταγμάτων, με ειδική εξουσιοδότηση νόμου και μέσα στα όρια της. Εξουσιοδότηση για έκδοση κανονιστικών πράξεων από άλλα όργανα της διοίκησης επιτρέπεται προκειμένου να ρυθμιστούν ειδικότερα θέματα ή θέματα με τοπικό ενδιαφέρον ή με χαρακτήρα τεχνικό ή λεπτομερειακό».

4. Νόμος 3328/2005 «Διεπιστημονικός Οργανισμός Αναγνώρισης Τίτλων Ακαδημαϊκών και Πληροφόρησης και άλλες διατάξεις» (Α' 80)

Σύμφωνα με τα άρθρα 1, 2, 3, 4 και 11 του νόμου αυτού, όπως ισχύει:

« Άρθρο 1**Ίδρυση- Νομική Μορφή -Έδρα**

Ιδρύεται νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) με την επωνυμία «ΔΙΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗΣ ΤΙΤΛΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΩΝ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ» (Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.), που εδρεύει στην Αθήνα και εποπτεύεται από τον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. Ο Οργανισμός στις διεθνείς του σχέσεις χρησιμοποιεί την επωνυμία: «Hellenic National Academic Recognition and Information Center (Hellenic NARIC)».

Άρθρο 2**Σκοπός**

1. Σκοπός του Οργανισμού είναι:
  - α) Η αναγνώριση τίτλων σπουδών που απονέμονται από ομοταγή εκπαιδευτικά ιδρύματα ανώτατης εκπαίδευσης, πανεπιστημιακής και τεχνολογικής κατεύθυνσης της αλλοδαπής και
  - β) η παροχή πληροφοριών σχετικά με σπουδές στην ανώτατη εκπαίδευση στην ημεδαπή και αλλοδαπή.
2. Ο Οργανισμός για την επίτευξη του σκοπού του:
  - α) Συλλέγει και επεξεργάζεται τις πληροφορίες και τα στοιχεία που αφορούν το ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα, κυρίως σχετικά με την ελληνική ανώτατη εκπαίδευση

του πανεπιστημιακού και τεχνολογικού τομέα και λειτουργεί ως Κέντρο ενημέρωσης για θέματα πανεπιστημιακής και ανώτατης τεχνολογικής εκπαίδευσης. β) Συλλέγει και επεξεργάζεται τις πληροφορίες και τα στοιχεία που αφορούν την ανώτατη εκπαίδευση σε διεθνές και ευρωπαϊκό επίπεδο, παρακολουθεί τις εξελίξεις που σημειώνονται διεθνώς στο χώρο αυτόν, ενημερώνει το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και τα πανεπιστήμια και τεχνολογικά εκπαιδευτικά ιδρύματα (Τ.Ε.Ι.) για θέματα ανώτατης εκπαίδευσης της αλλοδαπής και παρέχει πληροφορίες σε ιδρύματα ανώτατης εκπαίδευσης ή αρμόδια Κέντρα και αντίστοιχους οργανισμούς της αλλοδαπής, σχετικά με την Οργάνωση και τη λειτουργία των ελληνικών πανεπιστημίων και τεχνολογικών ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης. Συμβουλεύει, επίσης, το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων για την ανάγκη δημιουργίας στην ημεδαπή νέων τμημάτων, που λειτουργούν ήδη στην αλλοδαπή. γ) Συμμετέχει σε συσκέψεις και άλλες εκδηλώσεις που διοργανώνονται από διεθνείς οργανισμούς και ιδιαίτερα από το ευρωπαϊκό δίκτυο των αντίστοιχων κέντρων ακαδημαϊκών αναγνωρίσεων και πληροφόρησης (NARIC), του οποίου είναι μέλος. δ) Συνεργάζεται με όργανα που έχουν ως σκοπό την αξιολόγηση της ποιότητας της ανώτατης εκπαίδευσης για θέματα κοινού ενδιαφέροντος.

Άρθρο 3

Ορισμοί

Κατά την έννοια του νόμου αυτού: α) «Ανώτατη εκπαίδευση πανεπιστημιακής και τεχνολογικής κατεύθυνσης» είναι η εκπαίδευση που παρέχεται από πανεπιστήμια και τεχνολογικά εκπαιδευτικά ιδρύματα που λειτουργούν στην Ελλάδα ή στην αλλοδαπή ως ιδρύματα ανώτατης εκπαίδευσης. β) «Τίτλος σπουδών» είναι πτυχίο ή δίπλωμα, με το οποίο πιστοποιείται ότι ο κάτοχός του έχει ολοκληρώσει επιτυχώς πρόγραμμα σπουδών ανώτατης εκπαίδευσης. γ) «Πτυχίο» είναι ο τίτλος αναγνωρισμένου πανεπιστημιακού ή τεχνολογικού ιδρύματος ανώτατης εκπαίδευσης, ο οποίος χορηγείται μετά από επιτυχή ολοκλήρωση προπτυχιακού προγράμματος σπουδών. δ) «Μεταπτυχιακό Δίπλωμα» είναι ο τίτλος που χορηγείται σε κατόχους πτυχίου μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μεταπτυχιακού προγράμματος σπουδών των αναγνωρισμένων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων. ε) «Διδακτορικό Δίπλωμα» είναι ο τίτλος που χορηγείται από αναγνωρισμένα εκπαιδευτικά ιδρύματα σε

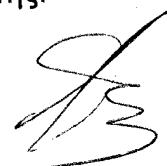
κατόχους πτυχίου μετά επιτυχή εκπόνηση πρωτότυπης επιστημονικής διατριβής. στ) «Αναγνώριση τίτλου σπουδών» είναι η βεβαίωση και η διαπίστωση από τον Οργανισμό της «ισοτιμίας» ή «ισοτιμίας και αντιστοιχίας» του τίτλου. Η αναγνώριση αφορά πτυχία, μεταπτυχιακά διπλώματα και διδακτορικά διπλώματα. ζ) «Αναγνωρισμένο εκπαιδευτικό ίδρυμα» είναι το πανεπιστήμιο και το τεχνολογικό ίδρυμα ανώτατης εκπαίδευσης που έχει κριθεί ως ομοταγές από τα αρμόδια όργανα του Οργανισμού. η) Ομοταγές θεωρείται το εκπαιδευτικό ίδρυμα ανώτατης εκπαίδευσης πανεπιστημιακής και τεχνολογικής κατεύθυνσης της αλλοδαπής που αναγνωρίζεται από τα αρμόδια όργανα της χώρας του, εφόσον συντρέχουν οι εξής προϋποθέσεις: αα) Η διδασκαλία και η εξέταση περιλαμβάνει τα αναγκαία για την αντίστοιχη επιστήμη μαθήματα. ββ) Το ανώτατο ίδρυμα απονέμει ως τίτλους σπουδών πτυχία ή μεταπτυχιακά διπλώματα ή διδακτορικά διπλώματα." "Κατ' εξαίρεση θεωρούνται ως ομοταγή και τα Ανώτατα Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, καθώς και οι Ανώτατες Σχολές Καλών Τεχνών (εικαστικών τεχνών, μουσικής, θεάτρου, χορού, κινηματογράφου) που απονέμουν ως τίτλους σπουδών μόνο πτυχία. γγ) Το μεγαλύτερο μέρος του διδακτικού προσωπικού του προπτυχιακού και του μεταπτυχιακού προγράμματος σπουδών έχει διδακτορικό δίπλωμα. Η προϋπόθεση αυτή δεν ισχύει για τις Ανώτατες Σχολές Καλών Τεχνών (εικαστικών τεχνών, μουσικής, θεάτρου, χορού, κινηματογράφου). δδ) Όταν οι απονεμόμενοι τίτλοι οδηγούν σε επαγγελματικά δικαιώματα, τα δικαιώματα αυτά αναγνωρίζονται στη χώρα που λειτουργεί το ανώτατο εκπαιδευτικό ίδρυμα. εε) Η διάρκεια σπουδών είναι τουλάχιστον τριετής για το προπτυχιακό και ενός έτους για το μεταπτυχιακό πρόγραμμα, οι δε σπουδαστές έχουν περατώσει τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση.

Άρθρο 4

Προϋποθέσεις αναγνώρισης τίτλων

Οι τίτλοι σπουδών των αναγνωρισμένων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων της αλλοδαπής αναγνωρίζονται από τον Οργανισμό ως «ισότιμοι» ή ως «ισότιμοι και αντίστοιχοι».

1. Η «ισοτιμία» αναγνωρίζεται εφόσον: α) Η διάρκεια των σπουδών, η διαδικασία διδασκαλίας και μάθησης και οι όροι αξιολόγησης, προαγωγής και αποφοίτησης των σπουδαστών πληρούν τις απαιτήσεις των πανεπιστημίων και των τεχνολογικών ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης της ημεδαπής.

Εξαιρούνται από την προϋπόθεση της διαδικασίας της διδασκαλίας και μάθησης τα ιδρύματα τύπου «ανοικτού πανεπιστημίου» (open university), «σπουδών εξ αποστάσεως» (distance learning) και «εξωτερικών πτυχίων» (external degrees), υπό τον όρο ότι τα συγκεκριμένα ιδρύματα έχουν ειδικό πρόγραμμα σπουδών για το σκοπό αυτόν, ότι ολόκληρη η διαδικασία παροχής τέτοιου τύπου προγράμματος γίνεται αποκλειστικά από το ίδρυμα που απονέμει τον τίτλο και όχι από άλλο με οποιονδήποτε τρόπο συνεργαζόμενο με αυτό ίδρυμα και ότι η αξιολόγηση, προαγωγή και αποφοίτηση γίνονται με βάση διαφανείς και αδιάβλητες διαδικασίες, ανάλογες με αυτές που ισχύουν στα άλλα προγράμματα σπουδών «εξ αποστάσεως των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Ε.Ι.) της ημεδαπής²». «β) Όλο το πρόγραμμα σπουδών έχει διανυθεί σε ομοταγή Εκπαιδευτικά Ιδρύματα και τουλάχιστον το 1/2 του προγράμματος ή τα δύο έτη, σε περίπτωση που η διάρκεια των σπουδών είναι πενταετής, έχει πραγματοποιηθεί στο Ίδρυμα που απονέμει τον τίτλο. Εξαίρεση ως προς το εν λόγω ελάχιστο ποσοστό σπουδών μπορεί να αποτελέσουν τα διαπανεπιστημιακά προγράμματα συνεργασίας αναγνωρισμένων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων. Η διάρκεια των σπουδών υπολογίζεται σε ακαδημαϊκά έτη, εξάμηνα ή διδακτικές μονάδες ή σε συνδυασμό αυτών.

2. Ειδικότερα για την αναγνώριση τίτλων σπουδών της αλλοδαπής που αποκτώνται μετά από τριετή φοίτηση, όταν για τα αντίστοιχα προγράμματα της ημεδαπής προβλέπεται τετραετής ή πενταετής φοίτηση, «ισοτιμία» ή «ισοτιμία και αντιστοιχία» του πτυχίου αναγνωρίζεται μόνον εφόσον ο κάτοχος του πτυχίου είναι και κάτοχος μεταπτυχιακού διπλώματος. Στην περίπτωση αυτή δεν αναγνωρίζεται «ισοτιμία» του μεταπτυχιακού διπλώματος. Η κατοχή μεταπτυχιακού τίτλου δεν κρίνεται απαραίτητη προκειμένου για ισοτιμία με πτυχίο τεχνολογικού εκπαιδευτικού ιδρύματος. Σε ειδικές περιπτώσεις εντατικών προγραμμάτων της αλλοδαπής τριετούς διάρκειας, όταν τα αντίστοιχα πανεπιστημιακά προγράμματα της ημεδαπής είναι τετραετούς διάρκειας, είναι δυνατόν με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση του οικείου Τμήματος του Διοικητικού Συμβουλίου (Δ.Σ.) του Οργανισμού, να χορηγηθεί

² *** Οι λέξεις «με παρακολούθηση» στο τέλος της περίπτωσης α' αντικαταστάθηκαν από τις μέσα σε « » πιο πάνω λέξεις: «εξ αποστάσεως των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Ε.Ι.) της ημεδαπής» με το άρθρο 82 παρ.7 Ν.4485/2017, ΦΕΚ Α 114/4.8.2017.

«ισοτιμία» ή «ισοτιμία και αντιστοιχία» στο πτυχίο χωρίς παράλληλη συνεκτίμηση μεταπτυχιακού διπλώματος. Στη σχετική απόφαση λαμβάνονται υπόψη συγκεκριμένα ποιοτικά και ποσοτικά κριτήρια και ιδίως οι διδακτικές μονάδες (credits) του προγράμματος σπουδών του αλλοδαπού ιδρύματος και η τυχόν αξιολόγηση ή πιστοποίησή του από αναγνωρισμένους φορείς ανώτατης εκπαίδευσης. Η απόφαση αυτή δημοσιοποιείται.

3. «Ισοτιμία και αντιστοιχία» αναγνωρίζεται εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις για την αναγνώριση της «ισοτιμίας» του τίτλου σπουδών και επιπλέον ο ενδιαφερόμενος έχει διδαχθεί και εξετασθεί επιτυχώς στα βασικά μαθήματα του ομοειδούς προγράμματος σπουδών της ημεδαπής. Ο Οργανισμός μπορεί να απαιτήσει επιπλέον επιτυχή εξέταση σε συμπληρωματικό αριθμό μαθημάτων σε ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα της ημεδαπής. Τα συμπληρωματικά μαθήματα δεν μπορούν να υπερβαίνουν τα έξι. Ο αριθμός αυτός μπορεί να αυξηθεί έως δέκα, όταν πρόκειται για την αναγνώριση τίτλων της αλλοδαπής αντίστοιχων με τίτλους, που αποκτώνται στην ημεδαπή μετά από σπουδές τουλάχιστον πενταετούς διάρκειας. Αν η διαφορά του προγράμματος σπουδών της ημεδαπής από το πρόγραμμα της αλλοδαπής είναι τόσο σημαντική ώστε να μη μπορεί να χορηγηθεί «ισοτιμία και αντιστοιχία» του τίτλου ούτε με τη συμπληρωματική εξέταση σε έξι ή, αναλόγως, δέκα μαθήματα, τότε αναγνωρίζεται «ισοτιμία» εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 4 παρ. 1. Τα συμπληρωματικά μαθήματα ορίζονται από το οικείο Τμήμα του Δ.Σ. του Οργανισμού μετά από εισήγηση της αρμόδιας Εκτελεστικής Επιτροπής (Ε.Ε.).

4... 5... 6... Η «ισοτιμία και αντιστοιχία» του τίτλου για την οποία απαιτούνται συμπληρωματικά μαθήματα αναγνωρίζεται μετά την υποβολή στοιχείων που αποδεικνύουν επιτυχή εξέταση στα εν λόγω μαθήματα.

7. Οι μεταπτυχιακοί και διδακτορικοί τίτλοι αναγνωρίζονται μόνο ως ισότιμοι.

8. Οι τίτλοι σπουδών ανώτατης εκπαίδευσης διεθνών οργανισμών στους οποίους μετέχει η Ελληνική Δημοκρατία, είναι ισότιμοι προς τους τίτλους σπουδών των ελληνικών δημοσίων ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων εφαρμοζόμενων αναλογικά των παραγράφων 2 έως 7 του παρόντος...»

Άρθρο 7

Αρμοδιότητες Ολομέλειας και Τμημάτων Δ.Σ.

1. Η Ολομέλεια του Δ.Σ. έχει τις εξής αρμοδιότητες: α) Μελετά θέματα γενικότερης σημασίας που παραπέμπονται από τα Τμήματά του ή είναι κοινού ενδιαφέροντος για αυτά ή που αφορούν στη γενική πολιτική του Οργανισμού και την εν γένει προβολή του προς τα έξω. β) Εισηγείται στον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων για την έκδοση υπουργικών αποφάσεων σύμφωνα με τις προβλεπόμενες Εξουσιοδοτικές διατάξεις. γ) Διατυπώνει απόψεις στον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων σχετικά με την υπογραφή διεθνών ή διακρατικών συμφωνιών που περιλαμβάνουν διατάξεις για την αναγνώριση τίτλων σπουδών. δ) Εγκρίνει τον προϋπολογισμό, απολογισμό και ισολογισμό του Οργανισμού διοικεί και διαχειρίζεται την περιουσία του, αποφασίζει για θέματα δαπανών και προμηθειών, αποδέχεται ή αποποιείται κληρονομίες, κληροδοσίες ή δωρεές και κάθε είδους χορηγίες. ε) Συγκροτεί την επιτροπή για την επιλογή των ειδικών εισηγητών σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 10. στ) Καθορίζει τον τύπο των χορηγούμενων από τον Οργανισμό πιστοποιητικών κατά την παρ. 3 του άρθρου 11. ζ) Αποφαίνεται επί αιτήσεων επανεξέτασης αποφάσεων των Τμημάτων. η) Έχει και κάθε άλλη αρμοδιότητα που δεν έχει ρητώς ανατεθεί σε άλλο όργανο διοίκησης του Οργανισμού. θ)³ Αποφασίζει για το ομοταγές των ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης. Για το σκοπό αυτό τηρεί κατάλογο των ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης τα οποία κρίνονται ως ομοταγή. Ο κατάλογος αυτός ενημερώνεται συνεχώς.

Η Ολομέλεια συντάσσει, επίσης, ετήσια έκθεση, στην οποία εκθέτει και αξιολογεί το έργο του Οργανισμού. Η έκθεση υποβάλλεται το Μάρτιο κάθε έτους στον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και στη Διαρκή Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων της Βουλής.

2. Κάθε Τμήμα του Δ.Σ. έχει τις εξής αρμοδιότητες: α...β) Ορίζει τις Ε.Ε. κατά την παρ. 5 του άρθρου 6. γ) Αποφασίζει για τα θέματα που παραπέμπονται σε αυτό από τις Ε.Ε. δ) Ορίζει, μετά από εισήγηση της αρμόδιας Ε.Ε., τα προς εξέταση μαθήματα για την απόκτηση της «ισοτιμίας και αντιστοιχίας» του τίτλου, κατά την παρ. 3 του άρθρου 4. ε) Εξαιρεί τους πτυχιούχους του άρθρου 12 από την εκεί προβλεπόμενη διαδικασία αναγνώρισης «ισοτιμίας και αντιστοιχίας» των πτυχίων τους και τους υπάγει στον κανόνα της παρ. 3

³ Η περ.θ' προστέθηκε με την παρ.2γ' άρθρου 71 Ν.4610/2019, ΦΕΚ Α 70/7.5.2019.

του άρθρου 4. στ) Καταρτίζει τις ειδικές επιτροπές επανεξέτασης σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 13. ζ) Παρέχει σε κάθε ενδιαφερόμενο πληροφορίες σχετικά με το σύστημα ανώτατης εκπαίδευσης της Ελλάδος και των ξένων χωρών, τους τίτλους σπουδών που απονέμουν τα ιδρύματα αυτά και για θέματα αναγνώρισης στην αλλοδαπή τίτλων σπουδών ανώτατης εκπαίδευσης που απονέμονται από τα ελληνικά ιδρύματα. η) Αποφαινεται επί αιτήσεων επανεξέτασης μετά από εισήγηση της Ειδικής Επιτροπής Επανεξέτασης. θ)⁴ Εισηγείται στην Ολομέλεια του Δ.Σ. τα θέματα γενικού εκπαιδευτικού ενδιαφέροντος που παραπέμπει, αναφερόμενα στους επιστημονικούς κλάδους τους οποίους εκπροσωπεί..ι) Εισηγείται στους Υπουργούς Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, Οικονομίας και Οικονομικών και Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης τον Κανονισμό λειτουργίας του Οργανισμού, κατά το άρθρο 15 παρ. 1.

3. Κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους, τα Τμήματα του Δ.Σ. μπορούν να συνεργάζονται και να ζητούν πληροφορίες από αρμόδιες ελληνικές αρχές και αντίστοιχα κέντρα και υπηρεσίες της αλλοδαπής.

Άρθρο 11

Διαδικασία για αναγνώριση τίτλων σπουδών

1. Οι ενδιαφερόμενοι υποβάλλουν αίτηση για αναγνώριση τίτλου σπουδών είτε μόνο για «ισοτιμία» είτε για «ισοτιμία και αντιστοιχία». Η αίτηση υποβάλλεται σε ειδικό έντυπο και συνοδεύεται από τα στοιχεία που καθορίζονται από τον Οργανισμό. Το έντυπο της αιτήσεως, ο τύπος του οποίου καθορίζεται από τον Οργανισμό, αποτελεί υπεύθυνη δήλωση για την ακρίβεια των πραγματικών γεγονότων που αναφέρονται σε αυτήν. Τα αρμόδια όργανα του Οργανισμού μπορούν να ζητούν πρόσθετα στοιχεία και να καλούν τον ενδιαφερόμενο για συμπληρωματικές επεξηγήσεις.

2. α) Ο Πρόεδρος αναθέτει το φάκελο του ενδιαφερομένου σε ειδικό εισηγητή, ο οποίος, μετά τη συγκέντρωση όλων των απαραίτητων στοιχείων, συντάσσει εισήγηση. Στη συνέχεια, εφόσον υπάρχει προηγούμενο αναγνωρίσεως ή μη όμοιων τίτλων, ο φάκελος εισάγεται στον Πρόεδρο, αρμόδιο να εκδώσει τη

⁴ Η περ. θ' της παρ.2 αντικαταστάθηκε ως άνω με την παρ.2δ' άρθρου 71 Ν.4610/2019, ΦΕΚ Α 70/7.5.2019. Με το εδάφιο 2 της παρ.5 του αυτού άρθρου ορίζεται ότι: "5.....Οι διατάξεις των περιπτώσεων γ', δ', στ', η' και η υποπερίπτωση αα' της περίπτωσης ι' της παραγράφου 1 ισχύουν από την πρώτη συγκρότηση του Δ.Σ. του Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π., σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου» (σ.σ.:μεταβατική διάταξη).

σχετική απόφαση. Αν ο Πρόεδρος διαφωνεί με την εισήγηση του ειδικού εισηγητή, το θέμα εισάγεται για απόφαση στην αρμόδια Ε.Ε. Όταν δεν υπάρχει προηγούμενο αναγνώρισεως ή μη ισοτιμίας όμοιων τίτλων, αρμόδια να αποφασίσει, θετικά ή αρνητικά, είναι η Ε.Ε. Εάν στην Ε.Ε. δεν υπάρξει ομοφωνία, το θέμα παραπέμπεται στο αρμόδιο Τμήμα. β) Όταν ζητείται αναγνώριση «ισοτιμίας και αντιστοιχίας» και αν ακόμη υπάρχει προηγούμενη αναγνώριση απλής ισοτιμίας του συγκεκριμένου τίτλου, απαιτείται επιπλέον και εισήγηση ακαδημαϊκού συμβούλου σχετικά με την ανάγκη συμπληρωματικής εξέτασης σε συγκεκριμένα μαθήματα. «Ισοτιμία και αντιστοιχία» μπορεί να αναγνωρισθεί με ή χωρίς πρόσθετα μαθήματα. γ) Οι αποφάσεις επί περιπτώσεων ομοίων τίτλων που εκδίδονται από τις Ε.Ε., τα Τμήματα ή τον Πρόεδρο αποστέλλονται στο Δ.Σ. για ενημέρωση και στη συνέχεια για δημοσιοποίηση κατά το τμήμα μόνον που αφορά τις προϋποθέσεις «ισοτιμίας» και «ισοτιμίας και αντιστοιχίας» των συγκεκριμένων προγραμμάτων σπουδών.

3. Ο τύπος των χορηγούμενων πιστοποιητικών καθορίζεται από το Δ.Σ. Το πιστοποιητικό αναγνώρισης αναγράφει σαφώς και σε εμφανή θέση το χαρακτηρισμό του τίτλου ως «ισοτίμου» ή «ισοτίμου και αντιστοίχου» και το είδος του τίτλου. Επιπλέον μπορεί να περιλαμβάνει πληροφορίες για το περιεχόμενο, τη διάρκεια σπουδών και άλλα στοιχεία του τίτλου. Στον Οργανισμό τηρείται μητρώο όλων των χορηγούμενων πιστοποιητικών αναγνώρισεως και των σχετικών απορριπτικών αποφάσεων.

4. Οι αποφάσεις και τα σχετικά πιστοποιητικά πρέπει να εκδίδονται για τις περιπτώσεις αναγνώρισης «ισοτιμίας» μέσα σε εξήντα ημέρες και για τις περιπτώσεις «ισοτιμίας και αντιστοιχίας» μέσα σε ενενήντα ημέρες από τη συγκέντρωση των απαραίτητων στοιχείων. Σε κάθε περίπτωση απόκλισης από τις ως άνω προθεσμίες λόγω έλλειψης στοιχείων εκδίδεται αιτιολογημένη απόφαση του Οργανισμού.

Άρθρο 14

Παροχή πληροφοριών και διαδικασία

1. Ο Οργανισμός είναι η αρμόδια κρατική αρχή ενημέρωσης για θέματα Οργάνωσης και λειτουργίας της ανώτατης εκπαίδευσης στην Ελλάδα. Ενημερώνει τους ενδιαφερόμενους και τα εκπαιδευτικά ιδρύματα.

2. Ο Οργανισμός επίσης παρέχει πληροφορίες στο κοινό σχετικά με τα ιδρύματα και τα προγράμματα σπουδών ανώτατης εκπαίδευσης της αλλοδαπής, όπως επίσης και για τα ισχύοντα και τις διαδικασίες αναγνώρισης των τίτλων. Στόχος του είναι κυρίως η έγκυρη και έγκαιρη ενημέρωση των ενδιαφερομένων, που προτίθενται ή που ήδη πραγματοποιούν σπουδές σε εκπαιδευτικά ιδρύματα της αλλοδαπής σχετικά με όλες τις προϋποθέσεις, για την αναγνώριση και το επίπεδο του τίτλου που θα τους απονεμηθεί.

3. Η ενημέρωση του κοινού γίνεται κατόπιν αιτήσεως των ενδιαφερομένων αλλά και με κάθε πρόσφορο μέσο επικοινωνίας, έντυπης και ηλεκτρονικής. Ο Οργανισμός έχει υποχρέωση να απαντά με πληρότητα, μετά από εισήγηση του αρμόδιου εισηγητή, στις έγγραφες αιτήσεις πληροφοριών.

4. Οι αποφάσεις του άρθρου 4 παρ. 2 για τα εντατικά τριετή προγράμματα σπουδών, του άρθρου 11 παρ. 2 περίπτωση γ' περί αναγνώρισης ή μη ομοίων τίτλων, του άρθρου 12 παρ. 1 για τα πανεπιστήμια διεθνούς κύρους και ο κατάλογος των ομοταγών πανεπιστημίων και τεχνολογικών ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης του άρθρου 7 παρ. 2 λαμβάνουν δημοσιότητα με κάθε πρόσφορο μέσο....».

5. Ν.2552/1997 «Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο και άλλες διατάξεις»⁵
(Α'266):

Άρθρο 4 παρ. 2: «Με απόφαση της Συγκλήτου, ύστερα από εισήγηση των Κοσμητικών του Ε.Α.Π., καταρτίζεται ο εσωτερικός κανονισμός του Ε.Α.Π. και υποβάλλεται για έλεγχο νομιμότητας και έγκριση προς τον Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων. Με τον εσωτερικό κανονισμό ρυθμίζονται τα θέματα του άρθρου 5 παρ. 3 του ν. 2083/1992 και κάθε άλλο ειδικότερο θέμα που αφορά την εφαρμογή της εξ αποστάσεως διδασκαλίας».

Άρθρο 5 παρ. 9-10: «...9. ι) Κατά το χρονικό διάστημα που λειτουργεί η εξ αποστάσεως διδασκαλία μιας Θ.Ε., το Ε.Α.Π., ύστερα από απόφαση της Κοσμητείας, οργανώνει ομαδικές συμβουλευτικές συναντήσεις στην έδρα του, καθώς και σε άλλες πόλεις. Ο αριθμός των συναντήσεων αυτών, που διεξάγονται κυρίως σε μη εργάσιμες ημέρες και ώρες, καθορίζεται με απόφαση της Κοσμητείας και δεν μπορεί να είναι μικρότερος από τον αριθμό των υποενοτήτων μιας Θ.Ε.. Στις συναντήσεις αυτές συμμετέχει ένα μέλος της

⁵ Οι διατάξεις του Ε.Α.Π. παρατίθενται επειδή προβλέπουν σπουδές εξ αποστάσεως στην ημεδαπή και συνεπώς παρέχουν αντικείμενο σύγκρισης.

ΟΔΠ. Οι φοιτητές, τους οποίους εποπτεύει, συμμετέχουν είτε δια ζώσης είτε μέσω ηλεκτρονικών χώρων επικοινωνίας και μάθησης. Με απόφαση της ΟΔΠ που εγκρίνεται από τη Σύγκλητο έπειτα από γνώμη της Κοσμητείας, ορίζεται το περιεχόμενο, η διαδικασία και οι προϋποθέσεις για την οργάνωση και τη λειτουργία των συναντήσεων. ii) Για τη διδασκαλία του θεωρητικού περιεχομένου των Ε.Θ.Ε., ακολουθείται η μεθοδολογία της εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης με ή χωρίς τη διεξαγωγή Ο.Σ.Σ. μετά από απόφαση της Κοσμητείας για κάθε πρόγραμμα σπουδών. Η ολοκλήρωση των πειραμάτων και των εργαστηριακών δραστηριοτήτων διεξάγεται είτε εξ αποστάσεως είτε σε εργαστηριακές εγκαταστάσεις του Ε.Α.Π.. 10. α) Ο αριθμός των γραπτών δοκιμασιών αξιολόγησης καθορίζεται με απόφαση της Κοσμητείας, ύστερα από συνεννόηση με το Συντονιστή της αντίστοιχης Ο.Δ.Π. Ο αριθμός αυτός δεν μπορεί να είναι μικρότερος από τον αριθμό των υποενοτήτων μιας Θ.Ε.. Η συμμετοχή του φοιτητή στη διαδικασία αξιολόγησης είναι υποχρεωτική, β) Οι τελικές εξετάσεις γίνονται μετά το τέλος της διδασκαλίας μιας Θ.Ε. και επαναλαμβάνονται για μία ακόμη φορά. Τις ημερομηνίες έναρξης και λήξης των τελικών εξετάσεων καθορίζει η Σύγκλητος. Οι εξετάσεις αυτές διεξάγονται στην έδρα του Ε.Α.Π., καθώς και σε άλλες πόλεις. Τον τρόπο και τη μορφή της τελικής εξέτασης για μια Θ.Ε. και Ε.Θ.Ε. καθορίζει ο Συντονιστής, ύστερα από συνεννόηση με τα μέλη της αντίστοιχης Ο.Δ.Π...».

Ερμηνεία διατάξεων.

6. Από τις προαναφερόμενες διατάξεις, ερμηνευόμενες αυτοτελώς, αλλά και σε συνδυασμό μεταξύ τους, ενόψει και του όλου νομικού πλαισίου, εντός του οποίου εντάσσονται, του σκοπού που εξυπηρετούν και την υπαγωγή σ' αυτές των πραγματικών περιστατικών που τέθηκαν υπόψη μου από την ερωτώσα υπηρεσία, συνάγονται τα ακόλουθα:

7. Το άρθρο 4 παρ. 2 του ν. 3328/2005 δεν αποκλείει την αναγνώριση της ισοτιμίας και αντιστοιχίας τίτλου σπουδών της αλλοδαπής που έχει αποκτηθεί με τριετή φοίτηση, εκ μόνου του λόγου ότι ο κάτοχος του τίτλου έχει αποκτήσει τον τίτλο αυτόν με σπουδές εξ αποστάσεως⁶, τούτο δε προκύπτει κατά τον πλέον σαφή τρόπο μετά την τροποποίηση του ανωτέρω νόμου από το άρθρο 82 παρ. 7 του ν.4185/2017, με την οποία προβλέπεται η εξαίρεση από την

⁶ ΣΤΕ 257/2018 που έχει εκδοθεί για την περίπτωση απόκτησης μεταπτυχιακού διπλώματος με σπουδές εξ αποστάσεως ή από Ανοιχτό Πανεπιστήμιο.

προϋπόθεση της διαδικασίας διδασκαλίας και μάθησης όλων των πανεπιστημιακών ιδρυμάτων: α) «ανοικτού τύπου» (open university), β) «σπουδών εξ αποστάσεως» (distance learning) και γ) «εξωτερικών πτυχίων» (external degrees) υπό τους (σωρευτικά ισχύοντες) όρους ότι: αα) τα συγκεκριμένα ιδρύματα έχουν ειδικό πρόγραμμα σπουδών για τον σκοπό αυτό, ββ) ολόκληρη η διαδικασία παροχής τέτοιου τύπου προγράμματος γίνεται αποκλειστικά από το ίδρυμα που απονέμει τον τίτλο και όχι από άλλο με οποιονδήποτε τρόπο συνεργαζόμενο με αυτό ίδρυμα και γγ) η αξιολόγηση προαγωγή και αποφοίτηση γίνονται με βάση διαφανείς και αδιάβλητες διαδικασίες, ανάλογες με αυτές που ισχύουν στα άλλα προγράμματα σπουδών εξ αποστάσεως των Ανωτάτων Εκπαιδευτικών ιδρυμάτων της ημεδαπής.

8. Συνεπώς η δυνατότητα της αναγνώρισης σπουδών εξ αποστάσεως δίδεται έστω και εξαιρετικώς και υπό προϋποθέσεις από τον ίδιο το ν. 3328/2005, εντός των ορίων δε που αυτός διαγράφει θα πρέπει να εξελιχθεί η διαδικασία αναγνώρισης από τον Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.. Περαιτέρω η ίδια διάταξη δεν περιέχει κάποια εξουσιοδότηση σχετική με το ζήτημα αυτό, επομένως θα πρέπει να θεωρηθεί ότι η νομοθετική ρύθμιση είναι πλήρης εξαντλώντας το θέμα που ρυθμίζει.

9. Εξάλλου από τις ανωτέρω διατάξεις εξεταζόμενες στο σύνολό τους κατά το ουσιαστικό τους περιεχόμενο συνάγεται ότι τα αρμόδια όργανα του Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π. (είτε πρόκειται για Ολομέλεια του Δ.Σ., είτε πρόκειται για Τμήματα, ή τον Πρόεδρο αυτού) αποφαινόμενοι επί της ακαδημαϊκής αναγνώρισης τίτλων σπουδών που απονέμονται από ομοταγή εκπαιδευτικά ιδρύματα πανεπιστημιακής (και τεχνολογικής) κατεύθυνσης της αλλοδαπής, με την έκδοση διοικητικών πράξεων ατομικού, αποκλειστικώς, χαρακτήρα, οι οποίες εκδίδονται πάντοτε επί αιτήσεως συγκεκριμένου προσώπου προς αναγνώριση του κατεχόμενου απ' αυτόν τίτλου σπουδών και οι έννομες συνέπειές τους εξαντλούνται στο πρόσωπο που υπέβαλε την αίτηση αναγνώρισης (πρβλ. και ΣτΕ 1113/2014, 3388/2009, 3226/2008). Περαιτέρω, κατά τις διατάξεις αυτές, η διαδικασία αναγνώρισης τίτλου σπουδών εκπαιδευτικού ιδρύματος της αλλοδαπής ως ισοτίμου με πτυχίο ελληνικού ανωτάτου εκπαιδευτικού ιδρύματος (Α.Ε.Ι.), αποτελείται από τα εξής στάδια: Στο πρώτο στάδιο κρίνεται αν το αλλοδαπό εκπαιδευτικό ίδρυμα, στο οποίο

φοίτησε ο ενδιαφερόμενος και το οποίο χορήγησε τον υπό αναγνώριση τίτλο σπουδών, είναι ομοταγές, αν δηλαδή, από την άποψη του είδους και του περιεχομένου των παρεχομένων σε αυτό γνώσεων καθώς και από την άποψη των προσόντων των διδασκόντων και των προϋποθέσεων της εισαγωγής των σπουδαστών σε αυτό, ανήκει στην ανώτατη βαθμίδα εκπαίδευσης και μάλιστα στον ίδιο ή ομοειδή κύκλο επιστημών. Εφόσον το ομοταγές του αλλοδαπού εκπαιδευτικού ιδρύματος αναγνωρισθεί, έπεται το δεύτερο στάδιο, κατά το οποίο κρίνεται το ισότιμο του αλλοδαπού τίτλου σπουδών, αν δηλαδή αυτό, αφενός αποκτήθηκε με διαδικασία και ουσιαστικές προϋποθέσεις (π.χ. διάρκεια σπουδών, τρόπος διδασκαλίας, σημασία και τρόπος εξετάσεως ή άλλης δοκιμασίας για προαγωγή ή αποφοίτηση των σπουδαστών) ανάλογες με αυτές που ισχύουν στην Ελλάδα και που αποδεικνύουν ότι ο τίτλος σπουδών είναι πράγματι της αυτής επιστημονικής αξίας και του αυτού επιπέδου με τους τίτλους σπουδών των ελληνικών Α.Ε.Ι., και αφετέρου όλες οι σπουδές που οδήγησαν στη λήψη του αλλοδαπού τίτλου σπουδών έχουν πραγματοποιηθεί σε ομοταγές, προς τα ελληνικά, αλλοδαπό εκπαιδευτικό ίδρυμα. Εξάλλου, αλλοδαπός τίτλος σπουδών, που αναγνωρίσθηκε ως ισότιμος με συγκεκριμένο πτυχίο ελληνικού Α.Ε.Ι., δύναται να αναγνωρισθεί και ως αντίστοιχος προς το πτυχίο αυτό, αν δηλαδή αντιπροσωπεύει το ίδιο, κατά βάση, περιεχόμενο γνώσεων, το οποίο αντιπροσωπεύει το πτυχίο του ελληνικού Α.Ε.Ι., προς το οποίο κρίθηκε η ισοτιμία του (ΣτΕ AD ΗΟC 1755/2017⁷, με τις εκεί παραπομπές).

10. Με βάση τις διαπιστώσεις αυτές το επίμαχο Πρακτικό του Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π. έχει καθαρά κανονιστικό χαρακτήρα διότι ρυθμίζει ζητήματα τα οποία απασχολούν τον Οργανισμό σχετικά με το θέμα της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης και θέτει πρόσθετους κανόνες που αφορούν την ακολουθητέα διαδικασία φοίτησης και εξέτασης των σπουδαστών αλλά και τις προϋποθέσεις κτήσης (και συνακόλουθα αναγνώρισης από τον Οργανισμό) των σχετικών τίτλων. Οι κανόνες όμως αυτοί όχι μόνο δεν περιλαμβάνονται

⁷ Με την απόφαση αυτή (ΣτΕ 1755/2017) ακυρώθηκε Πρακτικό του Δ.Σ. του Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π. με το οποίο ο Οργανισμός αρνήθηκε να αναγνωρίσει την αναγνώριση ισοτιμίας τίτλων σπουδών Νομικής με ΑΕΙ της ημεδαπής, οι οποίοι (τίτλοι) απονέμονται στο πλαίσιο προπτυχιακού προγράμματος σπουδών στο «Ελληνικό Δίκαιο» ή με «κατεύθυνση Ελληνικού Δικαίου» από Κυπριακό Πανεπιστήμιο (το οποίο είχε ασκήσει την αίτηση ακύρωσης). Στο τέλος του Πρακτικού αυτού αναφέρεται ότι η ισχύς των ανωτέρω «άρχεται για τους εισαχθέντες στα ΑΕΙ της αλλοδαπής μετά την ανάρτησή του στην Ιστοσελίδα του Οργανισμού».

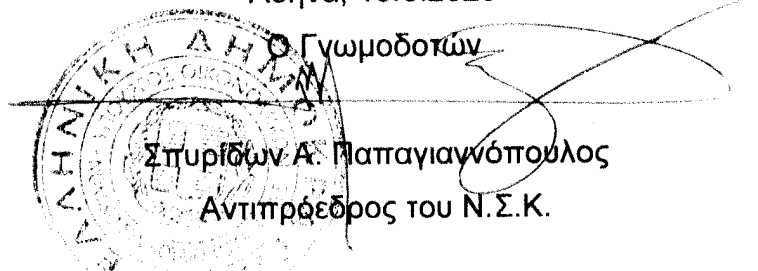
στην σχετική ρύθμιση του άρθρου 4 παρ. 2 του ν.3328/2005 αλλά στην ουσία τροποποιούν τις διατάξεις αυτές, ενώ ουδεμία ειδική εξουσιοδοτική διάταξη υφίσταται η οποία να προσδίδει προς τον Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π. ή τα όργανα αυτού τη δυνατότητα αυτή.

10. Περαιτέρω το επίμαχο Πρακτικό του Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π. είναι και παράνομο για το λόγο ότι το ως άνω περιεχόμενό του αντίκειται στις προεκτεθείσες προϋποθέσεις του ν. 3328/2005 για την ακαδημαϊκή αναγνώριση αλλοδαπών τίτλων σπουδών εξ αποστάσεως, δια της οποίας αναγνώρισης διευκολύνεται η περαιτέρω συμμετοχή στο ελληνικό ακαδημαϊκό γίνεσθαι των κατόχων των τίτλων αυτών, και μάλιστα σε γνωστικά αντικείμενα που «*συμβάλλουν στην ανάπτυξη της τέχνης, επιστήμης, έρευνας και διδασκαλίας, σύμφωνα με το άρθρο 16 παρ. 1 του Συντάγματος*» (Οράτε σκέψη 9^η της ως άνω 1755/2017 απόφασης).

Συμπέρασμα – Απάντηση.

11. Ενόψει των ανωτέρω θα πρέπει να γίνει δεκτό ότι το υπ' αρ. 11/26.6.2020 Πρακτικό του Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π. είναι διτώς παράνομο επειδή: **α)** έχει εκδοθεί κατά παράβαση του άρθρου 43 παρ. 2 του Συντάγματος (χωρίς νομοθετική εξουσιοδότηση) και **β)** είναι αντίθετο κατά το περιεχόμενό του προς το άρθρο 16 παρ.1 του Συντάγματος. Τα συμπεράσματα αυτά ενισχύονται και από την σταθερή νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας, κατά την οποία ο Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π. στερείται οιασδήποτε κανονιστικής αρμοδιότητας αφού από καμία διάταξη νόμου πηγάζει η εξουσία αυτή. Επομένως, το ως άνω πρακτικό του Δ.Σ. του Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π. δεν υφίσταται στον νομικό κόσμο, δεν παράγει ουδέν έννομο αποτέλεσμα και η διοίκηση του Οργανισμού οφείλει άμεσα να το ανακαλέσει, η ανάκληση δε αυτή πρέπει να ανατρέχει στο χρονικό σημείο της έκδοσής του. Συνακόλουθα παρέλκει η απάντηση στο υπό στοιχείο β' υποερώτημα διότι αυτό ερείδεται στην προϋπόθεση της ύπαρξης νόμιμης εξουσιοδότησης, η οποία, όπως επαρκώς αναλύθηκε στις ανωτέρω σκέψεις, εν προκειμένω δεν υφίσταται.-

Αθήνα, 10.8.2020

Ο Γνωμοδοτών

 Σπυρίδων Α. Παπαγιαννόπουλος
 Αντιπρόεδρος του Ν.Σ.Κ.